

ватъ историцътѣ и върху наследнициятѣ на Крума страшній. Тъй, 1) въ мѣсьцослова на И-ра Василіа, за наследникъ Крумовъ е турецъ не Муртагонъ, а Цокъ или Цоко, който не са знае обаче сынъ ли му е бѣлъ или другътъ иѣкої; 2) въ гръцескытѣ минеи са поменуватъ ёще двама царе между Крума и Мортагона, именно: *Дукумъ и Диценгъ*, които били върлы гонители на христіенстѣ плаfнени въ послѣднитѣ боёве и преселени съ време и по-сетиtъ, въ Българія отъ тѣхнитѣ предшественици, че най-много отъ Крума, — когато писатели по-достовѣрни, като Константинъ Багрянородный, Куропалатъ и Кедринъ съгласно на единъ царь, именно на Мортагона даватъ туй гонене на христіенстѣ. Ако гледамы Ассемани (*Cal. Eccl. T. II; p. 357—359*) доста добре обяснява туй смѣсващъ и размножение на Българскытѣ царе съ предположеніето си, че или иѣкої царе посѣли по двѣ имена или пѣкъ сѫ зѣты за върховни управители на Българія, а иѣкої били и кнезове второстепенни, които мажчили христіенстѣ за да не са размножаватъ. Таквъзи сѫ били и мнимытѣ сынове на Крума Дукумъ, Децинкъ и Цоко, които на живота му ёще единъ слѣдъ другъ управѣли царщината, като вѣломы, а не като царе, до-ро сѣдни на престола законныйтѣ наследникъ, сынъ му *Мортагонъ* или *Крутогонъ* (у Теофилакта е нареченъ *Омбритагъ*), какъто ще видимъ на долу. За него нѣй са основавамы на *Дюкалия*, които слѣдува по-вече Константина Багрянороднаго (*de Antiquis iuriis imp.*), и послѣднитѣ този, като пише за Мортагона, казва: *Μετράγων ὁ τοῦ Κρούμου ἐπάρχος*, тогазъ какъ Кедринъ го споменува: *Μορτάγων ὁ τῶν Βουλγάρων βασιλεὺς*. И туй именно прави иѣкої да са сумиѣватъ за наследника Крумовъ ако е неговъ сынъ или братъ. Отъ моя страна, азъ сподѣлямъ повече мнѣніето за Мортагона, че е сынъ на Крумъ, като давамъ вѣра на Енгеля, които бѣлѣжи, че въ послѣднія бой съ Лъва Арменина Борисовата сестра, която паднала робиня и я завели въ Цариградъ, била внуча на Крума (*Allg. Weltgesch. t. 49; p 328*). Той не опредѣля тукъ думата *внuka*, но разбира са, че трѣба да са земни за *правнuka*, зѫщото и тя сама съ брата си падатъ